

РЕШЕНИЕ

№ 17547

гр. София, 08.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав, в
публично заседание на 20.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **13307** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 197, ал. 2, във вр. с чл. 199, ал. 5 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК).

Образувано е по жалба на „Герака.БГ“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], седалище и адрес на управление: [населено място], район О. купел,[жк], [жилищен адрес] представлявано от управителя Н. Р. М., срещу Решение № ПИ - 398 от 04.12.2025 г. на директора на Териториална дирекция /ТД/ на Национална агенция за приходите /НАП/ - С., с което е оставена без уважение жалба с вх. № 55 - 22 - 22347#2/ 21.11.2025 г. срещу Отказ за замяна на наложени обезпечителни мерки изх. № 55 - 22 - 22347 #1 от 17.11.2025 г., издаден публичен изпълнител при ТД на НАП С., Дирекция „Събиране“.

Жалбоподателят оспорва законосъобразността на издаденото решение. Счита, че е издадено при превратно тълкуване на фактическата обстановка и материалния закон. Оспорва становището на органа в посока, че запорирането на над 80% от стоките в оборот би затруднило търговската дейност на дружеството, като счита, че този извод е в пряко противоречие с разпоредбата на чл. 199, ал. 1 ДОПК. Акцентира, че законът предоставя на длъжника правото сам да прецени кои активи да предложи за обезпечаване, стига те да са „равностойни“. В случая дружеството изрично е изявило воля да замени наложения заповор на банковите си сметки със заповор на стоки в оборот, за да запази своята ликвидност и възможност за разплащане към персонала и доставчиците. Намира за нелогично да се отказва замяна с цел „защита“ на дружеството, докато в това време му се блокира целият наличен паричен ресурс в размер на 1 978 638 лв. за период от над година и половина. Във връзка с критериите за „равностойност“ посочва, че органът е нарушил императивната разпоредба на чл. 195, ал. 6, т. 2 ДОПК . Съгласно закона, когато

активите не са застраховани, обезпечената се извършва по своята балансова стойност. Жалбоподателят твърди, че предложените стоки в оборот на стойност 3 931 627 лв. са краткотрайни активи, които не подлежат на амортизация, поради което тяхната балансова стойност съвпада с доставната им цена. Намира за ирелевантен аргументът на публичния изпълнител, че при евентуална публична продажба цената би била по-ниска. В тази насока акцентира, че законът изисква оценка по балансова стойност при налагане на обезпечението, а не прогнозиране на пазарната конюнктура при хипотетично принудително изпълнение в бъдеще. На следващо място посочва, че сумата по наложените запори (3 174 086,10 лв.) се базира на ревизионен акт, който отменен като незаконосъобразен от директора на Дирекция „ОДОП“ С.. Допълва, че в условията на нова ревизия, чийто срок е многократно удължаван (със ЗВР до 24.02.2026 г.), наложеният запор на банковите сметки на дружеството е прекомерна мярка, която не отговаря на принципа на съразмерност. Жалбоподателят е категоричен, че е доказал своята добросъвестност - запазен е броят на служителите (19 души), увеличени са приходите и стоковите наличности, а търговската дейност се извършва в собствени обекти (магазин и 4 склада в [населено място]). Обобщава, че предложените като замяна стоки са напълно годно и законово регламентирано обезпечение, което в достатъчна степен гарантира интереса на фиска, без да води до стопанско затруднение на търговеца.

В съдебно заседание оспорващото дружество се представлява от адв. Б., който допълва аргументите в жалбата за незаконосъобразност на оспореното решение и потвърдения с него отказ за отмяна на наложени обезпечителни мерки. Претендира отмяната им и присъждане на разноски за производството.

Ответникът - директор на ТД на НАП - С., чрез юрисконсулт Й., изразява становище за неоснователност на жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, III отделение, 75 състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят „Герака.БГ“ ЕООД е обект на ревизия, приключила с Ревизионен акт № Р-22221724002102-091-001/10.01.2025 г., който е отменен с Решение № 401 от 17.04.2025 г. на директора на дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ С. при Централно управление на НАП.

С оглед мотивите в отменителното решение, на 24.04.2025 г. е издадена Заповед № Р-22002225001906-020-001, с която е възложена нова ревизия на дружеството с обхват определяне на задълженията му за ДДС за периода от 01.11.2023 г. до 30.04.2024 г.

Тази ЗВР е изменена с последващи заповед - № Р-22002225001906-020-002/23.07.2025 г., № Р-22002225001906-020-003/22.08.2025 г., № Р-22002225001906-020-004/12.09.2025 г. и № Р-22002225001906-020-005/21.11.2025 г. С тях е продължен срока за извършване на ревизията, последно определен до 24.02.2026 г.

В хода на ревизията на основание чл. 121, ал. 1 ДОПК е издадено Постановление с изх. № С.-023-0001239/30.04.2025 г. за налагане на предварителни обезпечителни мерки (ПНПОМ). Постановлението е издадено въз основа на искане на ръководителя на ревизията с № Р-22002225001906-039-001/24.04.2025 г. В искането е посочено, че към 24.04.2025 г. предполагаемият размер на задълженията на ревизираното дружество е в размер 3 174 086,10 лв., в т.ч. главница - 2 812 226,00 лв. и лихва - 361 860,09 лв.

С горепосоченото ПНПОМ са наложени обезпечителни мерки, както следва: 1. Запор върху налични и постъпващи суми по банкови сметки, депозити, както и вложени вещи в трезори, включително съдържанието на касети и суми, предоставени за доверително управление или

върху налични и постъпващи суми по платежни сметки, открити при доставчик на платежни услуги в: ТБ/доставчик на платежни услуги „БАНКА ДСК“ АД за сумата от 532 000,00 лв.; ТБ/доставчик на платежни услуги „ОБЕДИНЕНА БЪЛГАРСКА БАНКА“ АД за сумата от 391 525,00 лв.; ТБ/доставчик на платежни услуги „АЙКАРТ“ АД за сумата от 1 055 113,00 лв.; 2. Запор върху следните стоки в оборот: 44037.190 бр. стоки в оборот на склад на обща стойност 1 438 724,45 лв., в обект „Б.“ по опис прикачен към Протокол с изх. № С.-026-0020702/07.04.2025 г., 1 брой/броя, с цена на придобиване 1 438 724,45 лв.

Срокът на наложените предварителни ОМ по горепосоченото постановление е продължен на основание чл. 121, ал. 4 от ДОПК с определение от 02.09.2025 г. по адм. д. № 8894/2025 г. на АССГ, 11 състав - до приключване на ревизионното производство и издаване на РА.

На 03.11.2025 г. жалбоподателят е депозирал искане до публичния изпълнител за замяна на наложените с ПНПОМ от 30.04.2025 г. обезпечителни мерки, като в замяна е предложено налагане на запор върху наличните на склад стоки в оборот съгласно приложено към искането извлечение от сч. сметка 304; алтернативно е предложена замяна на наложения запор върху банковата сметка на дружеството в „АЙКАРТ“ АД с налагане на запор върху стоки в оборот на същата стойност, а именно до 1 055 113,00 лв., като е посочено, че е с цел да се предотврати загуба на запорираните по тази сметка парични средства след 01.12.2025 г.

По искането публичният изпълнител е издал отказ с изх. № 55-22-22347#1 от 17.11.2025 г. На същата дата до дружеството е изпратено писмо с изх. № 0250022-178-0020096, с което жалбоподателят е уведомен, че наличната сума, запорирана при доставчик на платежни услуги „АЙКАРТ“ АД, след издаване на разрешение от публичния изпълнител, може да се прехвърли по посочена сметка за съхранение на чужди средства на ТД на НАП С., или по запорирана сметка на дружеството в друга търговска банка, доставчик на платежни услуги, като за целта следва да се подаде искане за разрешение за неотложно плащане по реда на чл. 229 от ДОПК.

На 19.11.2025 г. от дружеството е подадено искане за разрешение за неотложно плащане на основание чл. 229, ал. 1 от ДОПК, във връзка с което е издадено ПНПОМ с изх. №0250022-023-0003187/19.11.2025 г. С него е доналожен запор върху налични и постъпващи суми по посочена банкова сметка в „БАНКА ДСК“ АД, за сумата от 1 055 113,00 лв.

На 25.11.2025 г. е издадено Разпореждане от публичния изпълнител с изх. № 55- 22-23878 за временно разрешение за неотложни плащания относно прехвърляне на запорираните суми по сметка на дружеството при „АЙКАРТ“ АД по друга запорирана сметка на дружеството при ТБ „БАНКА ДСК“ АД.

Междувременно, на 21.11.2025 г. „Герака.БГ“ ЕООД е депозирало жалба срещу отказа на публичния изпълнител за замяна на наложените обезпечителни мерки.

Жалбата е отхвърлена с обжалваното в настоящото производство решение на директора на ТД на НАП С.. Решаващият орган е приел, че отказът е постановен от компетентен орган в предвидената от закона писмена форма и съдържа всички законови реквизити. За да обоснове извод за материалната му законосъобразност, в решението е направено разграничение между хипотезите на чл. 199 ДОПК. Посочено е, че докато при ал. 2 (замяна на наложеното обезпечение с пари, неотменяема и безусловна банкова гаранция или държавни ценни книжа) публичният изпълнител действа при обвързана компетентност и е задължен да извърши замяната, то хипотезата на ал. 1, каквато е настоящия случай (предложение за замяна със стоки в оборот) органът действа в условията на оперативна самостоятелност. Това налага извършването на конкретна преценка за равностойност и гарантиране на държавния интерес. В тази насока решаващият орган изцяло е споделил изводите, изложени в отказа на публичния изпълнител. Аргументи са намерени в практиката на дирекция „Събиране“, която показва, че при евентуална

публична продажба на специфични стоки в оборот, реалната цена е значително по-ниска от определената им балансова стойност. Това поставя под риск пълното удовлетворяване на публичните вземания, поради което предложеното имущество не се счита за равностойно на наличните парични средства по банковите сметки. Констатирано е, че част от предложените стоки (на стойност 1 438 724,45 лева) вече са обект на наложен запор, което допълнително отрича наличието на фактическо основание за замяна. В решението си органът е съобразил изискването на чл. 121, ал. 3 от ДОПК, вследствие на което е счел, че запорирането на над 80% от наличните запаси на дружеството би довело до затрудняване и блокиране на търговската му дейност в по-голяма степен, отколкото ако обезпечението е насочено към банковите му сметки. Отчетено е и това, че след проверка в регистъра на банковите сметки е установено, че дружеството разполага с открити сметки в множество търговски банки (включително Инвестбанк, Първа инвестиционна банка и Ю.), част от които не са предмет на запор и дружеството може да оперира с тях. На последно място, като доказателство за съобразяване с нуждите на длъжника е посочено изричното разрешение по реда на чл. 229 от ДОПК. Чрез него публичният изпълнител е позволил прехвърлянето на сумите от „А.“ към „Банка ДСК“ с цялостно запазване на паричния ресурс и осигуряване на сигурността му, което потвърждава балансирания подход на администрацията при защита на фискалния интерес. В обобщение е прието, че предложената замяна не отговаря на изискването за равностойност на обезпечението, което обуславя законосъобразността на обжалвания отказ на публичния изпълнител.

В хода на съдебното производство, по искане на жалбоподателя, е проведена съдебно-счетоводна експертиза, изпълнена от вещото лице О. Т.. След анализ на счетоводната документация на жалбоподателя вещото лице установява, че към датата на подаване на искането за замяна на наложените обезпечителни мерки (03.11.2025 г.), балансовата стойност на наличните стоково-материални запаси в дружеството „Герака БГ“ ЕООД възлиза на 3 945 393,51 лева. При извършена съпоставка с предходен период експертизата установява, че спрямо 30.09.2025 г., когато наличността е била в размер на 3 931 627,00 лева, е налице несъществено увеличение от 13 766,51 лева, дължащо се на преустановяване на вноса вследствие на наложения запор върху паричните средства на дружеството. Според заключението стоково-материалните запаси са заприходени по тяхната доставна стойност (включваща покупна цена, мита, транспортни и други преки разходи) и представляват краткотрайни, новопридобити активи, които не се амортизират. Поради специфичния характер на търговската дейност на дружеството (санитарно оборудване, плочки, мебели за баня и отопление), тези активи се съхраняват в три обекта на територията на [населено място]: склад в[жк]на [улица], склад в[жк]на улица „46-та“ № 17А и магазин-шоурум в същия квартал на улица „46-та“ № 17. Вещото лице подчертава, че съгласно разпоредбите на ДОПК и Счетоводен стандарт № 2, когато един актив не е застрахован, той следва да бъде оценяван по неговата балансова стойност. Предвид факта, че в случая става въпрос за предварително обезпечаване, а не за фаза на принудително изпълнение, предложеното обезпечение под формата на стоки в оборот на обща стойност близо 4 милиона лева е напълно равностойно на блокирания паричен ресурс от 1 978 638,00 лева, като същевременно гарантира бъдещите вземания на държавата, без да преустановява оперативната дейност на търговското предприятие.

Заключението на вещото лице е прието без оспорване от страните. Отговорите на експерта ще бъдат коментирани при преценка на материалната законосъобразност на акта.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 268, ал. 1 ДОПК и от надлежна страна, поради което е допустима. Разгледана по същество е основателна.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган съгласно чл. 266, ал. 1 ДОПК и приложената на л. 43 заповед № 2924/29.10.2025 г. на изпълнителния директор на НАП.

Спазени са изискванията за форма съгласно чл. 59, ал. 2 АПК и чл. 267, ал. 2 ДОПК.

Не се констатира нарушения на административнопроизводствените правила.

По приложението на материалния закон съдът намира следното:

Между страните няма спор, че „Герака.БГ“ ЕООД е обект на повторна ревизия, възложена след отмяна на предходно издаден ревизионен акт. В хода на ревизията са наложени предварителни ОМ за обезпечаване на вземане, което към момента на ПНПОМ от 30.04.2025 г. е в предполагаем размер на 3 174 086,10 лв. С ПНПОМ са наложени предварителни обезпечителни мерки, включващи запор на три банкови сметки на дружеството в ТБ/доставчици на платежни услуги - Банка ДСК АД, О. АД и „АЙКАРТ“ АД, за сумата от общо 1 978 638,00 лв., както и запор на част от стоките в оборот на обща стойност 1 438 724,45 лв. Тези банкови сметки на дружеството са били запорирани още в предходното ревизионно производство (с ПНПОМ от 27.09.2024 г., л. 252 от делото), поради което и доколкото това затруднява търговската дейност на дружеството, на 03.11.2025 г. жалбоподателят е поискал замяна на ОМ със запор върху налични стоки в оборот. Същите по счетоводни данни са на обща стойност 3 931 627,00 лв. Искането е отхвърлено от публичния изпълнител с мотив, че предложеното обезпечение не е равностойно, тъй като стоките в оборот се реализират на много по-ниска стойност при принудителна продажба. Допълнително е изтъкнато, че запорът върху 80% от стоките би затруднил дейността на длъжника, а наличието на други (незапорирани) банкови сметки изключва нуждата от замяна. Тези аргументи, възпроизведени и в решението на директора на ТД на НАП – С., са оспорени от „Герака.БГ“ ЕООД с доводи, че балансовата стойност на активите е единственият законов критерий за оценка на равностойността; блокирането на паричния ресурс нарушава принципа на съразмерност и затруднява дейността на дружеството, а същевременно стоките в оборот са годен и достатъчен залог, гарантиращ в пълна степен фискалният интерес.

Възраженията на дружеството, идентични с тези в жалбата до съда, са основателни.

Институтът на замяната на обезпечителни мерки е уреден в чл. 199 ДОПК. Според тази разпоредба публичният изпълнител или съдът може по искане на длъжника да допусне заменянето на обезпечение с друго равностойно обезпечение (ал. 1). Длъжникът може винаги да замени наложеното обезпечение с пари, неотменяема и безусловна банкова гаранция или държавни ценни книжа. Паричната гаранция се прави по сметката на публичния изпълнител. (ал. 2).

Анализът на цитираната разпоредба сочи, че с нея са предвидени две хипотези на замяна на ОМ, които принципно правилно са разграничени в решението на ответника. Докато ал. 2 установява обвързана компетентност за публичния изпълнител в случай на замяна с пари, неотменяема и безусловна банкова гаранция или държавни ценни книжа, то чл. 199, ал. 1 ДОПК регламентира възможността за замяна с „друго равностойно обезпечение“, при което публичният изпълнител действа при условията на оперативна самостоятелност.

Тази оперативна самостоятелност обаче не е неограничена. Тя е обвързана от общите принципи на административния процес и най-вече от принципа на съразмерност по чл. 6 АПК, приложим и в настоящия случай на основание препращащата разпоредба на § 2 от ДР на ДОПК.

Съгласно чл. 6 АПК административните органи упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо (ал. 1). Административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава (ал. 2). Когато с административния акт се засягат права или се създават задължения за граждани или за организации, прилагат се онези мерки, които са по-благоприятни

за тях, ако и по този начин се постига целта на закона (ал. 3). От две или повече законосъобразни възможности органът е длъжен при спазване на ал. 1, 2 и 3 да избере тази възможност, която е осъществима най-икономично и е най-благоприятна за държавата и обществото (ал. 4). Административните органи трябва да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел (ал. 5).

В контекста на конкретните данни по делото анализът на цитираната разпоредба сочи, че административният орган (публичният изпълнител), сезиран с искане по чл. 199, ал. 1 ДОПК е длъжен да приложи онази мярка, която постига целта на закона (обезпечаване на вземането), но същевременно не засяга правата на субекта (длъжника) в степен, по-голяма от необходимото. В тази насока публичният изпълнител следва на първо място да установи дали предложеното обезпечение е равностойно по смисъла на чл. 199, ал. 1 ДОПК.

Законовият критерий за оценка на активи, различни от пари и недвижими имоти, е разписан в чл. 195, ал. 6, т. 2 ДОПК. Нормата императивно постановява, че когато активът не е застрахован, обезпечението се извършва по неговата балансова стойност. Това е обективен показател, който изключва субективната преценка на публичния изпълнител относно прогнозната ликвидност на актива при евентуалната му публична продажба.

Съгласно приетото без оспорване заключение по съдебно-счетоводната експертиза, към датата на искането за замяна (03.11.2025 г.) дружеството разполага със стоков запас (мивки, смесители, плочки и др.) на обща балансова стойност 3 945 393,51 лв., съхраняван в три складови обекта. Вещото лице е отчело и приспаднало запорираните с ПНПОМ от 30.04.2025 г. стоки, при което е установило наличие на свободен актив, превишаващ по стойност паричните средства по запорираните банкови сметки. Изрично е отбелязано, че стоките, които „Герака.БГ“ ЕООД притежава са краткотрайни новопридобити активи, които не се амортизират и тяхната балансова стойност се равнява на доставната им цена, тъй като при продажбата им е се натрупва допълнителна надценка под формата на печалба. Следователно посредством експертизата се доказва, че балансовата стойност на предложените като обезпечение стоки в оборот превишава размера на обезпеченото вземане.

Предвид изложените в обжалваните актове мотиви следва да се посочи, че при преценката си по чл. 199 ДОПК публичният изпълнител няма правомощие да заменя законовият критерий за оценка на активите по чл. 195, ал. 6, т. 2 ДОПК с „пазарна прогноза“ за бъдещата им реализация при насочване на принудително изпълнение. В хипотезата на замяната на ОМ законът изисква активът да присъства в патримониума на длъжника и същият да е равностоен, като с оглед вида му (стоки в оборот) се взема предвид неговата балансова стойност.

Основателни са възраженията в жалбата, че отказът на публичния изпълнител нарушава принципа на чл. 6 АПК и забраната за прекомерно засягане на длъжника. Паричните средства са най-ликвидният актив, необходим за ежедневно разплащане със служители, наемодатели и доставчици. Блокирането им за толкова продължителен период (над година и половина), при неокончателен акт, превръща обезпечителната защитна мярка в наказателна санкция при положение, че предложената замяна на ОМ постига целта на закона, без да води до прекратяване на търговската дейност на субекта. В тази насока, мотивите на приходната администрация относно „затрудняване на длъжника“ чрез заповест за стоковите му наличности, са юридически несъстоятелни. Разпоредбата на чл. 121, ал. 3 ДОПК е защитна норма в полза на длъжника. Тя не може да бъде използвана от администрацията като претекст за отказ, когато самият длъжник е направил преценка, че в контекста на извършваната специфична търговска дейност стоковият заповест е по-благоприятна мярка за неговото предприятие, отколкото блокирането на банковите сметки, с които той оперира.

В заключение, предвид установената от вещото лице наличност и стойност на активите, отказът за замяна се явява незаконосъобразен. Той не съответства на целта на закона и игнорира обективните данни за икономическото състояние на дружеството, поради което следва да бъде отменен, а делото като преписка да се върне за извършване на нова преценка на исканата замяна на ОМ. При новото произнасяне публичният изпълнител следва да вземе предвид и издадените постановления за отмяна на наложени ОМ и данните за актуализирания размер на очакваните задължения (175 746 евро) спрямо размера на обезпечените вземания (3 174 086.10 лв.), във връзка с които е издадено ПНПОМ от 30.04.2025 г.

При този изход на спора жалбоподателят има право разноски, които възлизат на 340.56 евро, от които 25,56 евро – заплатена държавна такса, и 315,00 евро – възнаграждение за вещото лице.

Воден от горното и на основание чл. 197, ал. 2, във вр. с чл. 199, ал. 5 ДОПК, Административен съд София-град, III отделение, 75-ти състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № ПИ - 398 от 04.12.2025 г. на директора на Териториална дирекция на Национална агенция за приходите - С. и потвърденият с него Отказ за замяна на наложени обезпечителни мерки изх. № 55 - 22 - 22347 #1 от 17.11.2025 г., издаден от публичен изпълнител при Териториална дирекция на Национална агенция за приходите - С., Дирекция „Събиране“.

ВРЪЩА преписката на публичния изпълнител при Териториална дирекция на Национална агенция за приходите - С., Дирекция „Събиране“, за ново произнасяне по искане с вх. № 55-22-22347/03.11.2025 г. на "Герака.БГ" ЕООД за замяна на наложени обезпечителни мерки с Постановление изх. № С.-023-0001239 от 30.04.2025 г., при спазване на указанията по тълкуване и приложение на закона в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на "Герака.БГ" ЕООД разноски за производството в размер на 340.56 евро (триста и четиридесет евро и 56 цента).

Решението не подлежи на обжалване съгласно чл. 197, ал. 4, вр. чл. 199, ал. 5 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 от Административнопроцесуалния кодекс, вр. § 2 от Допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Съдия: